

**Міністерство освіти і науки України
Департамент гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації
Державний навчальний заклад
«Центр професійно-технічної освіти №1 м. Вінниці»**

**Методична розробка уроку
на тему:**

«Революція Гідності

на тлі суспільно-політичної кризи 2013-2015 рр. в Україні»

**Підготував викладач
вищої категорії
Рибак Юрій Вікторович**

Вінниця, 2023

«Революція Гідності
на тлі суспільно-політичної кризи 2013-2015 рр. в Україні»

Мета:

- охарактеризувати суспільно-політичні та революційні події в Україні в період листопада 2013 - лютого 2014 рр.;
- відпрацювати навички роботи із візуальними, текстовими джерелами інформації, співпраці в групах, аналітичного та критичного мислення;
- вдосконалювати комунікативну, аналітичну, інформаційну компетенцію учнів;
- формувати навички медіаграмотності учнів;
- утверджувати світоглядну позицію неприйняття будь-якої форми насильства над особою, свідоме розуміння загрози авторитарних режимів для державного будівництва та розвитку суспільства;
- виховувати учнів у дусі патріотизму, національної свідомості та гідності, шанобливого ставлення до народу, його демократичних, гуманістичних традицій, акцентування уваги на співучасті у творенні історії сьогодення.

Очікувані результати

Після цього уроку учні зможуть:

- називати й характеризувати основні події Революції Гідності;
- давати оцінку діяльності влади та активістів в умовах суспільно-політичної кризи;
- розрізняти головну і другорядну інформацію з різних джерел;
- систематизувати і аналізувати інформаційну змістовність і об'єктивність навчального матеріалу;
- застосовувати методи і прийоми медіаграмотності на практиці;
- висловлювати судження про неприйняття будь-якої форми насильства над особою.

Основні терміни: суспільно-політична криза, революція, Революція Гідності, Євромайдан, Автомайдан, самооборона, волонтерський рух, Небесна сотня.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу, формування умінь та навичок.

Обладнання: роздатковий матеріал, додатки, словник термінів, хронологічний довідник.

Бібліографія:

1. Виклики історії: Революція Гідності / Підготовка до ЗНО з історії України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zno.academia.in.ua/mod/book/view.php?id=3350>
2. Євромайдан // Матеріал з Вікіпедії - вільної енциклопедії. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Євромайдан>
3. ЗМІ: Янукович заморозив євроінтеграцію на роки / Тиждень. - 21.11.2013. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://tyzhden.ua/News/94523>
4. Кульчицький С. Новітня історія України (2010 - 2014). Додаток до підручника для 11-го класу загальноосвітніх навчальних закладів // Історія України. - №21 (829). - листопад 2014. - С. 5 - 14.
5. Медіаосвіта та медіаграмотність: підр./ Ред.-упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк; за наук. ред. В.В. Різуна. - К.: Центр Вільної Преси, 2013. - 352 с.
6. "Революція гідності 2013-2014 рр. та агресія Росії проти України. Науково-методичні матеріали / В. Головка, О. Палій, О. Черевко, С. Янішевський [за заг. ред. П. Полянського]. - К.: Київський унів. ім. Б. Грінченка, 2015. - 36 с.
7. Хижняк І. "Держава всупереч" або Альтернативний погляд на генезу державності України (1991 - 2014 рр.) / І. Хижняк // Історія в школі. Науково-методичний журнал для вчителів. - №8-9. - 2014. - С. 16 - 29.
8. Провоцирую Майдан. Виктор Янукович отказал Украине в евроинтеграции. Лента.ру. 21.11.2013. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lenta.ru/articles/2013/11/22/fail/>
9. Сходинки до медіаграмотності: Програма для ЗНЗ 2 – 4 класів із навчанням

українською мовою, а також російською та іншими мовами національних меншин / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України, Академія української преси. – К.: АУП, ЦВП, 2014. – 28 с.

10. Філатова О.Д. Робота над медіатекстами на уроках літератури і історії як шлях до провадження шкільної медіаосвіти / О.Д. Філатова, Л.В. Хорольська. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.slideshare.net/ssuserb863c4/ss-46504421>

СТРУКТУРА УРОКУ

структурні компоненти уроку		методи і прийоми	форма	час
I. Фаза евокації	Оголошення теми та мети уроку	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Метод незакінченого речення "Після цього уроку я зможу..." ✓ Постановка проблемних питань ✓ Інструктаж з медіаграмотності 	Індивід. Фронт. Фронт.	2 хв. 1 хв. 3 хв
	Мотивація пізнавальної діяльності учнів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Інтерактивна вправа "Фото асоціації" ✓ Метод історичної ретроспективи 	Групова Парна	5 хв. 3 хв.
	Актуалізація знань учнів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Метод логічного ланцюжка ✓ Резюме 	Індивід. Індивід.	4 хв. 1 хв.
II. Фаза осмислення	Стадія побудови знань, вивчення нового матеріалу	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вправа розвитку логічного мислення "Визнач пріоритети" 	Групова	5 хв.
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вправа на поточне закріплення ""Експерти проти журналістів" 	Групова	5 хв.
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Прийоми критичного мислення. Вправа "Встановіть відповідність" 	Групова	7 хв.
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Прийоми критичного мислення. Вправа "Встановіть відповідність" 	Групова	20 хв.
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Робота з логічно-хронологічною таблицею 	Групова	7 хв.
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Розвиток аналітичного мислення. Вправа "Декодування тексту" ✓ Вправа "Згоден / Не згоден..." 	Індивід	3 хв.
III. Рефлексія	Стадія консолідації знань	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вирішення проблемних питань 	Фронт.	5 хв.
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Творча лабораторія медіаосвіти "Новини в різних медіа" 	Групова	5 - 7 хв
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Оцінювання власної 	Індивід.	2 хв.

		роботи учнів в групах		
	Підбиття підсумків уроку	✓ Вправа-резюме "Телефонний дзвінок до відсутнього на уроці учня"	Індивід.	3 хв.
IV. Домашнє завдання		✓ Інструктаж	Диференц.	2 хв.

ХІД УРОКУ

Клас поділений заздалегідь на три групи, кожна з яких отримує комплект додатків й словник термінів для роботи на уроці.

I. ФАЗА ЕВОКАЦІЇ

ОГОЛОШЕННЯ ТЕМИ ТА МЕТИ УРОКУ

□ Слово вчителя

Добрий день, шановні учні.

Історія - наука про минуле. Але творцями історії є ми з вами - сучасники. Одним із прикладів творення історичних подій є суспільно- політична криза в Україні в 2013-2014 рр., яка змінила вектор розвитку та відвернула від нашого суспільства загрозу авторитаризму і втрати національного суверенітету.

Тема сьогоднішнього уроку присвячена складному, але важливому питанню сучасного державотворення - "Революції Гідності: листопад 2013 - лютий 2014 рр. на тлі суспільно-політичної кризи української державності 2013-2014 рр."

□ Визначення цілей уроку. Метод незакінченого речення: "Після цього уроку я зможу..." (2 хв.)

□ Слово вчителя

Отже, мета нашого уроку: систематизувати наші знання про події суспільно-політичної кризи 2013-2014 рр. на основі власних знань і досвіду отриманого нами як сучасниками подій і нових історичних відомостей, спробувати об'єктивно оцінити причини, перебіг, характер і наслідки Революції Гідності, навчитися використовувати елементи медіаграмотності та медіаосвіти в процесі дослідження різних джерел інформації

□ Постановка проблемних питань (1 хв.)

Досліджуючи героїчні і трагічні події Революції Гідності, ми спробуємо відповісти на декілька питань (*записані на дошці*):

- ***Революція Гідності - подвиг героїв чи марно втрачені життя?***
- ***Який життєвий досвід ми отримуємо, досліджуючи суспільно-політичну кризу 2013-2014 рр.?***

□ Слово вчителя

Крім того на уроці ми продовжимо вдосконалювати не тільки навички аналітики, порівняння, резюме, але й попрацюємо над медіаграмотністю, що надасть вам можливість вберегти себе від інформаційної омани і допоможе формувати об'єктивне ставлення до подій історії.

- Нагадування основних правил роботи з вправами з медіаграмотності.
(див. додаток 1) (2 хв.)

МОТИВАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

□ Слово вчителя

Ні для кого не є секретом те, що байдужість є найстрашнішою вадюю як для людей, так і для суспільства в цілому. Події суспільно-політичної кризи 2013-2014 рр. стали стрижнем сьогоденного розвитку українського суспільства і держави, продемонструвавши небайдужість громадян до майбутнього України.

Кожен з нас як невід'ємна частина нашого суспільства опосередковано або безпосередньо є учасником цих подій. Але нам, пересічним українцям, складно розібратися в суперечливих подіях Революції Гідності.

Кожне явище в історії має причини й наслідки. Отже, наше з вами завдання дослідити події Революції Гідності і здобути досвід, який допоможе нам громадянам нашої країни, збудувати демократичне суспільство, де права і свободи людини будуть найвищою цінністю.

АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ УЧНІВ

□ Слово вчителя

Для того, щоб продовжити дослідження державотворення в Україні на сучасному етапі, давайте пригадаємо, що ви вже знаєте з історії становлення незалежності 2004 - 2013 рр.

- Завдання для учнів. Інтерактивна вправа "Фото асоціації"(див. додаток 2)

- *Попрацюйте в групах. Розгляньте світлини, впізнайте та стисло охарактеризуйте історичні події. (5 хв.)*

- Слово вчителя

Дякую за плідну роботу й вичерпну характеристику подій періоду 2004 - 2013 рр. Отже, ми побачили, що українське суспільство в умовах поступового наступу на його конституційні права продовжувало боротьбу. Прикладами цього стали помаранчевий, податковий майдан, рух за звільнення політв'язнів, що є виявом політичної культури нації.

- Завдання для учнів. Метод історичної ретроспективи

Учні працюють в групах. До кожної традиції треба дібрати історичні приклади. (5 хв.)
- *Звернувшись до минулого, спробуйте сформулювати основні суспільно-політичні традиції українства.*

Орієнтовні відповіді:

свобода зібрань	віче в Київській Русі, козацькі збори
-----------------	---------------------------------------

демократія	вибори і змінність гетьманів
роль громади	селянські повстання, рухи, братства
плюралізм думок	багатопартійність на початку ХХ ст.

□ Слово вчителя

З'ясувавши основні суспільно-політичні ідеали української нації, давайте визначимо, чи відповідала політика команди В. Януковича цим традиціям.

□ Робота з навчальним матеріалом (див. додаток 3)¹

Учні опрацьовують пункт 1. Навчального матеріалу і виконують наступні завдання:

- Прочитайте пункт 1. "Природа режиму В. Януковича" та виберіть з тексту "риси", за якими можна скласти портрет влади за часів В. Януковича за допомогою коротких формулювань? (4 хв.)

Після індивідуальної роботи з текстом учні дають відповіді (метод логічного ланцюжка). Якщо клас підготовлений добре, то можна ускладнити завдання: до кожного опису наводяться приклади за рівнями прояву:

- **загальнодержавний**
- **регіональний**
- **побутовий.**

Орієнтовні відповіді:

узурпація, незаконна передача повноважень Президентів, відірваність від потреб суспільства, гонитва за власним зиском, беззаконня, зростання органів з криміналом, погіршення криміногенної ситуації, корупція, виснаження економіки, збільшення державного боргу, посилення залежності від Росії.

□ Слово вчителя. Резюме (1 хв.)

Отже, політичні прорахунки лідерів Помаранчевої революції, призвели до втрати ними авторитету і приходу до влади В. Януковича і Партії Регіонів. Природа цього режиму була антинародною та антидемократичною, що зовсім не відповідало політичним традиціям українського народу. Це стало передумовою суспільно-політичної кризи 2013-2014 рр.

II. ФАЗА ОСМИСЛЕННЯ

СТАДІЯ ПОБУДОВИ ЗНАНЬ. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Причини та привід суспільно-політичної кризи 2013-2015 рр.

¹ Учні опрацьовують матеріал "Революція Гідності 2013-2014 рр. та агресія Росії проти України"

рекомендований Міністерством освіти і науки України для учнів 11 класу.

□ Слово вчителя

Ми з вами з'ясували, що основною передумовою кризи державотворення і загострення суспільно-політичних відносин стає антинародний режим В. Януковича. Сама політична система підтримувала негативні тенденції, причиною яких був сам президент зі своєю командою.

□ Завдання для учнів. Вправа "Визнач пріоритети"(див. додаток 4)

Вправа виконується в групах. Після 2-х хвилин роботи групи надають власне бачення логічної послідовності причин.

- На картці визначено причини суспільно-політичної кризи 2013 -2014 рр. Виділіть основні та розташуйте їх за пріоритетністю і логічним зв'язком. Визначте яка з причин стала поштовхом до Революції Гідності (5 хв.)

Причини:

- корупція і хабарництво в органах влади;
- погіршення соціально-економічного рівня життя;
- порушення прав і свобод громадян;
- несправедливий податковий кодекс;
- політичні репресії;
- падіння авторитету влади;
- відмова від асоціації з Європейським Союзом;
- декларативна євроінтеграція;
- грабунок країни олігархічними кланами, рейдерство.

Орієнтовні відповіді:

Причини:

- погіршення соціально-економічного рівня життя;
- грабунок країни олігархічними кланами, рейдерство;
- корупція і хабарництво в органах влади;
- порушення прав і свобод громадян, політичні репресії;
- декларативна євроінтеграція;
- несправедливий податковий кодекс;
- падіння авторитету влади.

Привід до початку мирних протестів:

- відмова від асоціації з Європейським Союзом.

□ Завдання для учнів. Вправа на поточне закріплення "Експерти проти журналістів"

Учні діляться на групи "Експерти", що відповідатимуть на запитання та "Журналісти", що ставитимуть питання з теми "Причини та привід суспільно-політичної кризи 2013- 2015 рр." (5 хв).

Орієнтовні питання:

Питання:

- що є основною причиною Революції Гідності?

- яка роль В. Януковича в розгортанні Євромайдану?
- чи був здатний уряд М. Азарова відстоювати інтереси українського народу?
- чому влада згорнула процес євроінтеграції?
- чи був самостійним уряд у прийнятті внутрішньо - і зовнішньополітичних рішень?
- чи готове було суспільство до захисту своїх прав і свобод?

Слово вчителя

Кожна група надала свій варіант пріоритетності причин суспільно-політичної кризи в Україні. Експерти аргументовано відповідали на питання журналістів. Також, ми з вами з'ясували, що останнім кроком до порушення суспільної рівноваги стає раптова відмова уряду від планів підписати на саміті Східного партнерства у Вільнюсі асоціацію України з Європейським Союзом. Саме ця подія викликала розчарування більшості громадян України і призвела до виходу людей на Майдан Незалежності, що і стало початком Євромайдану.

2. Революція Гідності

Слово вчителя

21 листопада 2013 року увійшло в історію нашої країни як день початку мирних протестів громадян України проти відмови уряду Азарова- Януковича від асоціації з ЄС.

Завдання для учнів. Вправа "Встанови відповідність" (див. додаток 5)

- Заповніть таблицю, вставивши до відповідної графи назву статті та номери, під якими подані уривки зі статей (7 хв).

	лента.гу	тиждень.ua
Назва статті		
Уривки зі статей		

Назви статей:

- Провокуючи Майдан. Віктор Янукович відмовив Україні в євроінтеграції.

- ЗМІ: Янукович заморозив євроінтеграцію на роки.

1 Практично одночасно з'явилася інформація, що Київ поновлює переговори з Москвою про свою участь у Митному союзі. Усе це дало привід українцям, що з якоїсь причини відчули себе частиною об'єднаної Європи, говорити про державну зраду з боку Януковича та його команди.

2 Коментуючи відмову уряду України продовжити підготовку до підписання Асоціації з ЄС, він підкреслив, що "єдиною людиною, від якої залежала доля асоціації, був Янукович". За словами джерела, Янукович "знав, що ЄС було готове на компроміс у питанні Тимошенко".

3 21 листопада, буквально за декілька днів до початку вільнюського саміту ЄС, на якому очікувалося підписання угоди про асоціацію між Україною і Євросоюзом, офіційний Київ несподівано призупинив підготовку до підписання цього документу.

4 Не факт, що колись у близькій перспективі можна буде повернутися до переговорів з Україною про Асоціацію. Насправді Янукович закрити можливість євроінтеграції для України на багато років, а може, навіть вирішив долю Східної Європи на 20-25 років і заморозив усі процеси, які могли тут відбуватися, в тому числі реформи, демократизацію, європеїзацію і так далі.

Орієнтовні відповіді:

	лента.ru	тиждень.ua
Назва статті	Провокуючи Майдан. Віктор Янукович відмовив Україні у Євроінтеграції	ЗМІ: Янукович заморозив євроінтеграцію на роки
Уривки зі статей	3,1	2,4

Слово вчителя

Відмова від асоціації спровокувала поглиблення вже існуючої суспільно-політичної кризи, яка розгорнулася ще в 2010 році з податкового майдану і стала поштовхом до початку Євромайдану.

Робота з таблицею (див. додаток б)

Учні в групах вивчають події Революції Гідності за навчальними матеріалами пункт 3 "Революція Гідності" та коментованим супроводом вчителя, після чого самостійно дають стислу характеристику етапів Євромайдану, роблять узагальнюючий висновок (20 хв).

"Революція Гідності"

<i>Хронологічні</i>	<i>Характеристика</i>	<i>Основні події</i>
---------------------	-----------------------	----------------------

<i>межі</i>	<i>етапу</i>	
21 листопада - 1 грудня 2013		21 листопада 2013 - вихід журналістів на Майдан Незалежності, початок мирних протестів під гаслом відновлення процесу підписання Угоди з ЄС, приєднання студентів та молоді до Євромайдану.
1 грудня 2013 - 16 січня 2014		1 грудня 2013 - побиття студентів загоном міліції "Беркут", збільшення учасників Євромайдану, вимога відставки силового крила уряду, провокації влади проти мітингарів. 8 грудня - початок ленінопаду, створення наметового містечка в Києві та в регіонах. Індивідуальний терор політичних активістів владою, поява "тітушок" Поява Автомайдану, створення урядом "Антимайдану" Переговори В.Януковича із владою Росії. 11 грудня - напад силових підрозділів на Євромайдан, побудова майданівцями барикад. Січень 2014 - створення загонів Самооборони Майдану
16 січня - 22 лютого 2014		16 січня - прийняття Верховною Радою диктаторських (розстрільних) законів, обмеження конституційних прав і свобод громадян 19 січня початок сутичок на вул. Грушевського. 22 січня - вбивство С. Нігояна, М. Жизневського, Р. Сеника. Вихід конфлікту з мирного русла. Вбивства і катування активістів 29 січня відставка уряду М. Азарова 18 - 20 лютого - пік збройного протистояння: сутички на вул Інститутській та у Маріїнському парку, штурм Майдану внутрішніми військами, підпал Будинку Профспілок, розстріли активістів на вул. Інститутській, поява Небесної сотні (77 жертв) 20 лютого - рішення Верховної Ради про засудження насильства, виведення силових підрозділів зі столиці 21 лютого - угода В. Януковича, лідерів опозиції за посередництва міністрів закордонних справ Німеччини, Франції, Польщі та Росії. 22 лютого - втеча В.Януковича, Верховна Рада відновлює дію Конституції 2004 року

Орієнтовні відповіді:

<i>Хронологічні межі</i>	<i>Характеристика етапу</i>	<i>Узагальнюючий висновок</i>
------------------------------	---------------------------------	-------------------------------

21 листопада - 1 грудня 2013	Зародження Євромайдану, формування основних вимог мітингувальників	<i>Отже, активісти майдану пройшли шлях від нечисленного мирного</i>
---------------------------------	--	--

1 грудня 2013 - 16 січня 2014	Мирне протистояння активістів, поширення в регіонах, вимоги відставки уряду	<i>протесту в столиці до масового збройного протистояння, конфліктів у регіонах, що було спричинено провокаціями і силовими діями влади проти мирного руху.</i>
16 січня - 22 лютого 2014	Посилення силового наступу влади, радикалізація Євромайдану, збройне протистояння	

□ Завдання для учнів. Вправа "Декодування тексту" (див. додаток 7)

- Прочитайте текст та виконайте декодування опорних слів різними пунктирами, що подані за зразком (7 хв.):

факти

судження автора

слова маркери

Протистояння на вулиці Грушевського дійшло найбільшого напруження 22 січня, коли бойовими кулями було вбито трьох осіб – українця вірменського походження Сергія Нігояна, етнічного білоруса Михайла Жизневського та українця Романа Сеника. Злочин було здійснено у святий для українців День Соборності, одразу після заяв міністрів Януковича про законність використання проти демонстрантів бойових набоїв.

Досі винятково мирному характеру українського протесту дивувався світ. Адже протягом двох місяців мирного стояння сотні тисяч демонстрантів не допустили жодного випадку насильства чи мародерства. Ухвалення «диктаторських законів» і, особливо, убивства демонстрантів вивели конфлікт з мирного русла.

Орієнтовні відповіді:

Протистояння на вулиці Грушевського дійшло найбільшого напруження 22 січня, коли бойовими кулями було вбито трьох осіб – українця вірменського походження Сергія Нігояна, етнічного білоруса Михайла Жизневського та українця Романа Сеника. Злочин було здійснено у святий для українців День Соборності, одразу після заяв міністрів Януковича про законність використання проти демонстрантів бойових набоїв.

Досі винятково мирному характеру українського протесту дивувався світ. Адже протягом двох місяців мирного стояння сотні тисяч демонстрантів не допустили жодного випадку насильства чи мародерства. Ухвалення «диктаторських законів» і, особливо, убивства демонстрантів вивели конфлікт з мирного русла.

3. Наслідки Революції Гідності

□ Слово вчителя

Революція Гідності продемонструвала готовність українського суспільства до захисту своїх конституційних прав і свобод. Мирний протест через антинародну політику влади, її небажання йти на поступки народу, трансформувався у масове збройне протистояння. Для України ця революція стала найкривавішою за роки незалежності.

Український народ заплатив велику ціну за збереження демократії. Небесна Сотня стала символом боротьби з авторитаризмом, свідомої самопожертви заради розвитку і благополуччя українського народу.

Наслідками Революції Гідності вважаємо наступне:

- відновлення основних громадянських свобод, порушених «диктаторськими законами»;
  - припинення визиску ресурсів країни кланом Януковича;
  - відновлення можливостей для реформування країни;
  - відновлення руху України до Європи;
  - становлення України у світовій громадській думці як держави з власною самобутністю, історією та гідністю;
  - зростання самоповаги, патріотизму та солідарності громадян України.
- Завдання для учнів. Вправа "Згоден / не згоден..." (див. додаток 8).

Завдання виконується учнями індивідуально в зошитах.

- Висловіть стверджувальне і заперечувальне судження щодо проблемного питання: Революція Гідності відвела загрозу встановлення авторитарного режиму в Україні (3 хв.)

Я згоден..., тому що...

Я не згоден..., тому що...

III. РЕФЛЕКСІЯ

- Відповідь на проблемне питання, поставлене на початку уроку (5 хв.)

~ **Революція Гідності - подвиг героїв чи марно втрачені життя?**

~ **Який життєвий досвід ми отримуємо, досліджуючи Революцію**

Гідності 2013-2014 рр.? (на дошці)

Орієнтовні відповіді:

~ Я вважаю, що Революція Гідності стала не просто подвигом героїв, а відбулася завдяки героїзму всього українського народу.

~ Досліджуючи події Революції Гідності ми здобули досвід і розуміння того, що кожен народ має право на самоповагу, почуття патріотизму. Але для цього необхідна солідарність усіх громадян України. Майдан продемонстрував здатність українців до самоорганізації, взаємодопомоги та самопожертви, виявив, що для наших співгромадян,

незалежно від регіону проживання, етнічної належності та мови важливими цінностями є свобода, людська гідність, право обирати свою долю.

□ Завдання для учнів. Вправа "Новини в різних медіа" (див. додаток 9)

- Підготуйте в групах коротке письмове повідомлення, що може прозвучати в новинах для одного з наступних видів медіа (5 - 7 хв.).

1. Термінове повідомлення репортера радіостанції. Новина про початок масових протестів у центрі Києва (20 сек.).
2. Повідомлення національної поліції у місцевій газеті щодо подій 18-20 лютого 2014 р. (50 слів).
3. Телевізійні новини. Вшанування пам'яті героїв Небесної сотні (1 хв.).

Орієнтовні відповіді:

1. Сьогодні, 21 листопада о 12.00 на Майдані Незалежності зібралися журналісти та прихильники євроінтеграції у відповідь на призупинення урядом процесу підписання Угоди асоціації з ЄС. Мітинг отримав назву «Євромайдан». Першими до них долучилися студенти, а згодом і опозиція. Протест набуває все більшого поширення. За подальшим розвитком подій слідкуйте у нашому ефірі.
2. Протягом 18-20 лютого 2014 року під час протистояння озброєних та радикально налаштованих мітингарів та спецрозділів внутрішніх військ загинуло 77 осіб та понад 700 осіб було поранено. За фактами вуличних безпорядків, порушенням громадського спокою та загибеллю людей порушено кримінальні справи. Ведеться досудове слідство.
3. 20 лютого в Україні відзначають День Героїв Небесної Сотні. Акції пам'яті жертв Майдану були заплановані у багатьох містах країни. У перші роковини розстрілів учасників Євромайдану Львів також долучився до заходів вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні. У четвер, 19 лютого, відбулася хода «Ми збережемо віру». Учні, студенти, молодь пройшли центром міста та прикрасили реконструкцію барикад часів протистояння на вулиці Інституській у лютому 2014 року власноруч виготовленими маками. Пропонуємо вашій увазі відеосюжет з місця події.

□ Оцінювання власної роботи учнів в групах (див. додаток №10)

Заповнення індивідуальної картки самооцінки учня (2 хв.)

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

□ Завдання для учнів. Вправа «Телефонний дзвінок до відсутнього на уроці учня»

Учні діляться своїми знаннями, описують здобуті навички, цікаві або проблемні етапи уроку умовному учневі, який був відсутній на уроці (3 хв.)

□ Слово вчителя

Отже, сьогодні ми дізналися про причини, події і наслідки Революції Гідності листопада 2013 - лютого 2014 рр. Ця подія стала важливим актом здійсненням народом своєї суверенної волі - розбудова демократичної і вільної України. Спроби встановити авторитарний режим і позбавити Україну незалежності у вирішенні внутрішніх і зовнішніх питань було відкинуто. Також сьогодні ми познайомилися з поняттями і технологіями медіаграмотності, які стали помічниками у дослідженні та аналізі сьогодняшнього історичного матеріалу.

Учитель оцінює роботу груп учнів, відзначає кращі відповіді, організованість учнів під час роботи в групах, зазначає типові помилки й недоліки в роботі груп.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Для всіх учнів:

1. Опрацювати навчальний матеріал (див додаток №3).
2. Створити соціальну рекламу про учасників Революції Гідності.

(Тематичний малюнок А4)

Завдання підвищеної складності:

3. Написати статтю в газету на тему "Революція Гідності: два роки потому..." на замовлення урядів: України, Росії, США.